

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani), (jud. S. Clima)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, N. Simciuc, Iu. Cotruță)

ÎNCHEIERE

16 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Svetlana Filincova

examinând admisibilitatea recursului declarat de Agenția Servicii Publice,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Hlopețchi
Veaceslav împotriva Agenției Servicii Publice cu privire la anularea ordinului,
restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la
lucru, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 29 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
respins apelul declarat de către Agenția Servicii Publice și menținută hotărârea din
18 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani),

c o n s t a t ă :

La 29 ianuarie 2018, Hlopețchi Veaceslav a depus cerere de chemare în
judecată (concretizată ulterior) împotriva Agenției Servicii Publice cu privire la
anularea ordinului, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru perioada
absenței forțate de la lucru, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor
de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, a fost angajat pe o perioadă
determinată în calitate de specialist coordonator al oficiului teritorial Bălți al
Camerei înregistrării de Stat, începând cu data de 03 octombrie 2005.

Ulterior, la 31 octombrie 2005, reclamantul a fost angajat pe termen
nedeterminat în funcție de specialist coordonator al oficiului teritorial Bălți al
Camerei înregistrării de Stat, funcție în care a activat până la 12 noiembrie 2006,
dată la care a fost transferat în funcție de specialist principal în cadrul aceleiași
subdiviziuni teritoriale a Camerei înregistrării de Stat, funcție în care a activat până
la data concedierii sale în legătură cu reducerea numărului sau a statelor de

personal.

Prin Hotărârea Guvernului nr.314 din 22 mai 2017, s-a decis de a reorganiza ÎS „Centrul Resurselor Informaționale de Stat „Registru”, prin transformare, în IP „Agenția Servicii Publice” în subordinea Guvernului.

Totodată, prin actul normativ respectiv s-a decis ca, ÎS „Centrul Resurselor Informaționale de Stat „Cadastru”, autoritatea administrativă din subordinea Ministerului Justiției „Serviciul Stare Civilă” și autoritatea administrativă din subordinea Ministerului Economiei „Camera de Licențiere” s-a reorganizat prin fuziune (absorbție) cu IP, Agenția Servicii Publice”.

Respectiv, odată cu reorganizarea întreprinderii de Stat „Camera înregistrării de Stat” prin fuziune (absorbție) cu IP „Agenția Servicii Publice”, reclamantul activa în cadrul IP „Agenția Servicii Publice”, Departamentul înregistrare și licențiere a unităților de drept, subdiviziunea teritorială Bălți.

Prin ordinul nr. 29 din 29 septembrie 2017 al Directorului IP „Agenția Servicii Publice”, reclamantul a fost preavizat de preconizata concediere în legătură cu reducerea numărului sau a statelor de personal din unitate. Ordinul nominalizat a fost adus la cunoștința reclamantului sub semnătură la 19 octombrie 2017.

Ca temei al emiterii ordinului a senat aprobarea prin ordinul cu nr. 27 din 23 august 2017 a statelor de personal al pârâtului.

Având în vedere că art.88, alin. (1) lit. a) al Codului muncii direct stabilește că anterior demarării procedurii de reducere a numărului sau a statelor de personal, angajatorul este obligat să emită inițial un ordin (dispoziție, decizie, hotărâre), motivat din punct de vedere juridic, cu privire la reducerea numărului de personal sau a statelor de personal, ceea ce în mod obligatoriu impune angajatorul de a specifica la concret în decizie referitor la reducerea statelor de personal, aprobarea noii structuri a statelor de personal nu presupune în mod obligatoriu și reducerea unor funcții, sau cel puțin acest proces este un proces ulterior aprobării unei decizii de reducere, acțiuni care consideră că au fost omise de către pârât.

Or, ordinul privind reducerea numărului sau a statelor de personal urmează să prevadă realmente reducerea numărului sau a statelor de personal. Aprobarea noilor state de personal este un act juridic separat, care poate fi legalizat prin același ordin, însă nu poate substitui dispoziția privind declanșarea procedurii de reducere.

Totodată s-a menționat că legislația muncii impune angajatorului obligația ca după emiterea ordinului inițial cu privire la reducerea numărului de personal, să emită un ordin (dispoziție, decizie, hotărâre) cu privire la preavizarea, sub semnătură, a salariaților cu 2 luni înainte de lichidarea unității ori de reducerea numărului sau a statelor de personal, va propune în scris salariatului preavizat un alt loc de muncă (funcție) în cadrul unității respective și va reduce, în primul rând, locurile de muncă vacante.

A menționat că până la emiterea unui asemenea ordin, angajatorul trebuie să selecteze minuțios salariații care urmează să fie preavizați, ținând cont strict de dreptul lor preferențial de a fi lăsați la lucru în conformitate cu dispozițiile art.183 al Codului muncii.

Respectarea dreptului preferențial de menținere la locul de muncă presupune confruntarea datelor privind calificarea și productivitatea muncii mai înaltă (îndeplinirea normelor de producție, despre studii, deținerea titlurilor științifice, inovațiile, descoperirile și propunerile de raționalizare, premiarea pentru muncă conștiincioasă).

În viziunea reclamantului, pârâțul în mod neîntemeiat a decis reducerea funcției deținute de către reclamant, din momentul în care în cadrul Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” existau la acel moment funcții vacante, or art. 88 alin. (1) lit. d) al Codului muncii prevede că, angajatorul este în drept să concedieze salariații de la unitate în legătură cu lichidarea acesteia ori în legătură cu reducerea numărului sau a statelor de personal (art.86 alin.(1) lit. b) și c)) doar cu condiția că va reduce, în primul rând, locurile de muncă vacante.

Cu atât mai mult, deși s-a emis ordinul cu privire la preavizare a salariaților a căror posturi urmează să se reducă, pârâțul în continuare a desfășurat concursul pentru angajarea în funcții vacante în cadrul Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”.

Acest fapt atestă încălcarea prevederilor art.88 și art.183 Codul muncii, citate anterior, ori pârâțul nu a făcut dovada respectării principiului preferinței menținerii la locul de muncă a salariaților cu o productivitate a muncii și calificare mai înaltă.

Conform art. 88 alin. (1) lit. c) al Codului muncii, odată cu preavizarea în legătură cu reducerea numărului sau a statelor de personal, angajatorul trebuie să propună în scris salariatului preavizat un alt loc de muncă (un alt post) în cadrul unității respective.

Salariatului preavizat trebuie să i se propună transferul la un alt loc de muncă permanent în cadrul aceleiași unități cu acordul scris al părților în conformitate cu prevederile art.74 alin.(1) și (3) al Codului muncii.

Un alt loc de muncă, în acest caz, se propune salariatului, mai întâi de toate, ținând cont de specialitatea, profesia, calificarea, funcția acestuia - condiție de bază a art.49 alin. (1) lit. d¹) și art. 68 ale Codului muncii, reieșind din obligația angajatorului de a respecta condițiile contractului individual de muncă și a-i oferi salariatului un loc de muncă, prevăzut de contractul individual de muncă (art. 10 lit. b) și d) al Codului muncii).

În cazul lipsei unui loc de muncă necesar (conform specialității, profesiei, calificării, funcției) - salariatului preavizat îi poate fi propusă orice altă muncă vacantă existentă în cadrul unității.

Reclamantul a menționat că, pârâțul nu a propus un alt loc de muncă sau nu a constatat lipsa unui alt loc de muncă, dar imediat a decis preavizarea și concedierea

reclamantului.

Reieșind din art.88 alin. (1) lit. d) al Codului muncii, angajatorul are obligația de a reduce, în primul rând, locurile de muncă vacante, însă reducerea locurilor de muncă (posturilor) vacante, poate avea loc, în mod logic, doar după propunerea lor mai întâi salariaților preavizați (așa cum cere art.88 alin.(1) lit. c) Codul muncii.

Însă pârâtul nu a propus reclamantului un alt loc de muncă necesar (conform specialității, profesiei, calificării, funcției) și nici nu a indicat sau specificat lipsa unui alt loc de muncă, dar imediat a propus o altă muncă vacantă existentă în cadrul unității, specificat în anexa la ordinul de preavizare menționat.

Totodată, de seama angajatorului este pusă obligația de a prezenta, în modul stabilit, cu 2 luni înainte de concediere, agenției teritoriale pentru ocuparea forței de muncă informațiile privind persoanele ce urmează a fi disponibilizate (art. 88 alin.(1) lit. g) al Codului Muncii).

O astfel de informație este prezentată de către angajator în forma cuprinsă în anexa nr. 1 la Modul de acces la măsurile pentru prevenirea șomajului, aprobat prin ordinul Ministerului Muncii și Protecției Sociale nr. 47 din 25 august 2004.

În cazul în care după expirarea termenului de preavizare de 2 luni nu a fost emis ordinul de concediere a salariatului, art. 88 alin. (2) al Codului muncii stabilește univoc că această procedură nu poate fi repetată de către angajator în cadrul aceluiași an calendaristic.

În termenul de preavizare nu se include perioada aflării salariatului în concediul anual de odihnă (art. 112 al Codului muncii), în concediul de studii (art. 178-181 al Codului muncii) și în concediul medical (art. 123 al Codului muncii), care de fapt, prelungesc termenul de preavizare (de 2 luni) cu numărul de zile a concediilor invocate.

De fapt, reclamantul a fost preavizat în legătură cu reducerea numărului sau a statelor de personal la 19 octombrie 2017. În perioada 31 octombrie 2017-09 noiembrie 2017 și 29 decembrie 2017-09 ianuarie 2018 reclamantul s-a aflat în concediu medical.

Ordinul de concediere a fost emis la 29 decembrie 2017, fiind adus la cunoștință reclamantului la 02 ianuarie 2018, deci ordinul de concediere a fost emis și adus la cunoștință reclamantului în perioada în care reclamantul se afla în concediu medical, contrar prevederilor art. 88 alin. (2) al Codului muncii, care stabilește că în termenul de preavizare nu se include perioada aflării salariatului în concediul medical și art. 86 alin. (2) al Codului muncii care stabilește că nu se admite concedierea salariatului în perioada aflării în concediu medical.

Reclamantul a înștiințat reprezentantul pârâtului referitor la faptul că se află în concediu medical, însă acesta a fost impus de a se prezenta la locul de muncă pentru a-i fi înmănat ordinul respectiv la 02 ianuarie 2018, deși ordinul de concediere urma cel puțin să fie emis la data revenirii la muncă, adică la 10 ianuarie 2018.

În viziunea reclamantului toate aceste circumstanțe de fapt de drept demonstrează în mod integral temeinicia cerințelor privind anularea ordinului de concediere, cerința în privința restabilirii în funcție, plata drepturilor salariale și a despăgubirilor materiale.

În instanța de judecată reclamantul Hlopețchi Veaceslav a solicitat anularea ordinului nr. 678-p din 27 decembrie 2017 cu privire la concedierea reclamantului; restabilirea reclamantului în funcția deținută anterior emiterii ordinului nr. 678-p din 27 decembrie 2017; încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantului a salariului pentru lipsa forțată de la muncă începând cu data concedierii și până la data emiterii hotărârii, care la 27 iunie 2018 constituie suma de 61 441,07 lei (absența forțată de la muncă pentru 182 de zile); încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantului a prejudiciului moral în sumă de 50 000 de lei; încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantului a cheltuielilor de judecată de 10 000 de lei.

Prin hotărârea din 18 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) acțiunea a fost admisă parțial.

A fost anulat ordinul Agenției Servicii Publice nr. 678-p din 27 decembrie 2017 cu privire la încetarea contractului individual de muncă încheiat cu salariatul Hlopețchi Veaceslav.

A fost restabilit Hlopețchi Veaceslav în funcția deținută anterior de specialist principal din cadrul Subdiviziunii teritoriale a Camerei înregistrării de Stat, filiala Bălți.

A fost încasat de la Agenția Servicii Publice în beneficiul lui Hlopețchi Veaceslav salariul pentru perioada absenței forțate de la lucru în mărime de 61 441,07 lei.

A fost încasat de la Agenția Servicii Publice în beneficiul lui Hlopețchi Veaceslav prejudiciul moral în mărime de 15 000 lei. În rest capătul de cerere privind repararea prejudiciului moral a fost respins.

A fost încasat de la Agenția Servicii Publice în beneficiul lui Hlopețchi Veaceslav cheltuielile de asistență juridică în sumă de 7 000 lei ca reale, necesare și rezonabile.

Prin decizia din 29 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Agenția Servicii Publice și menținută hotărârea din 18 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).

Pentru a decide astfel instanțele ierarhic inferioare au reținut că, reieșind din conținutul ordinului nr.177p din 29 septembrie 2017 cu privire la preavizare în legătură cu concedierea reclamantului, nu se deduce că acesta ar fi motivat din punct de vedere juridic sau economic, or se face referire la ordinul nr.27 din 23 august 2017, care nu conține decizii privind reducerea numărului sau a statelor de personal. Mai mult, careva acțiuni din partea angajatorului în vederea aprecierii dreptului reclamantului de preferință de a fi lăsat la lucru nu au fost efectuate.

Totodată instanțele au reținut că, Agenția Servicii Publice neîntemeiat a decis reducerea funcției deținute de reclamant, din momentul în care existau funcții vacante, la care se desfășurau concursuri pentru angajare, iar la funcția deținută de reclamant, ulterior concedierii salariatului, se efectua concurs de angajare, fapt confirmat prin Actul de constatare a faptelor și stărilor de fapt din 27 februarie 2018, emis de executorului judecătoresc Boțan George, deși cadrul legal existent expres instituie că locul de muncă redus nu poate fi restabilit în statele unității pe parcursul anului calendaristic în care a avut loc concedierea salariatului care l-a ocupat.

Din alt punct de vedere, instanțele au subliniat că, ordinul de concediere a fost emis la 27 decembrie 2017 (prin care s-a dispus concedierea salariatului începând cu 29 decembrie 2017) fiind adus la cunoștință reclamantului la 02 ianuarie 2018, deci în perioada în care reclamantul se afla în concediu medical.

Cu referire la pretenția privind compensarea prejudiciului moral, instanțele au reținut că prin privarea ilegală de dreptul de a munci, reclamantului i-au fost cauzate suferințe psihice și frustrări. În acest sens, au conchis de a admite parțial cerința reclamantului în partea încasării prejudiciului moral, cu dispunerea încasării de la pârât în beneficiul reclamantului a prejudiciului moral suferit în sumă de 15 000 lei, considerând-o sumă eficientă pentru o satisfacție echitabilă a suferințelor cauzate, or suma prejudiciului moral de 50 000 lei, pretinsă de reclamant, este una exagerată.

La 25 iunie 2019, Agenția Servicii Publice a declarat recurs împotriva deciziei din 29 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel nu și-a motivat suficient soluția, concluziile instanței fiind expuse într-o formă evazivă și incertă.

La 10 octombrie 2019, Hlopetchi Veaceslav reprezentat de avocatul Silivestru Mihail a depus o referință la recursul declarat de către Agenția Servicii Publice solicitând considerarea acestuia ca fiind inadmisibil

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs, referință, în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Agenția Servicii Publice, neîntemeiat și care urmează a fi considerat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în

temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Agenția Servicii Publice, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ a recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a

îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către Agenția Servicii Publice.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Agenția Servicii Publice.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Svetlana Filincova